

Konjščinski bajeri i ugljenokopi

Matej Gorički, Leon Pucelj i Karlo Vragotuk, 3.b

Leon Đurđević, 1.b

Rudarska baština Krapinsko-zagorske županije

Bogata rudarska tradicija Krapinsko-zagorske županije oblikovala je identitet ovog kraja kroz stoljeća. Danas svjedočimo transformaciji rudnih polja u simbol industrijske povijesti koja je zaposlila generacije obitelji i pokrenula razvoj cijele regije.

Crno zlato pod zagorskim brežuljcima

Duboko ispod pitomih zagorskih brežuljaka, na više od sto metara dubine, zagorski rudari su svakodnevno izvlačili "crno zlato" koje je pogonilo razvoj regije. Kroz mračne, vlažne podzemne hodnike, gdje su karbidske svjetiljke bacale modrikaste i žućkaste odsjaje, odvijao se težak i opasan rad.

Rudarsko iskustvo bilo je jedinstveno - muklo tutnjanje motornih pumpi što su izbacivale mutnu vodu, grgoljenje podzemnih izvora kakvo se ne čuje na površini, i stalna borba s raskvašenom zemljom pomiješanom s ugljenom prašinom. Ovi hrabri ljudi radili su pognuti, izbjegavajući natovarene vagone ugljena koji su jurili prema izlazima.

Vizija budućnosti – kako su je vidjeli naši stari

Rudnik i termoelektrana

Silni strojevi prve
zagorske
termocentrale
uskladišteni su pored
ogromnog zdanja,
nalik nedovršenom
neboderu pod blagim
kajkavskim nebom.

Zemlja se bušila
naokolo, dok su rudari
duboko pod zemljom
kopali crno zlato koje
je trebalo pokrenuti
novu eru industrijskog
razvoja.

Na izvorima energije gradila se budućnost - iz
tame podzemnih rovova prema svjetlu napretka i
modernizacije Zagorja.

Ulomak iz djela Gustava Krkleca

Možda će se grof Čikulin ("Cicu-cikulin") prevrnuti u grobu kad zatutnje silni strojevi prve zagorske termocentrale, što su još u dijelovima uskladišteni pored ogromnog zdanja, nalik na neki nedovršeni neboder pod ovim blagim kajkavskim nebom, uz pošumljenu strmen, odakle se pruža vidik na pitomu ravnici i na rudna polja zagorska. Naokolo zemlja se buši, a duboko pod zemljom kopaju rudari, vade crno zlato, i mi se spuštamo u rudarski svijet.

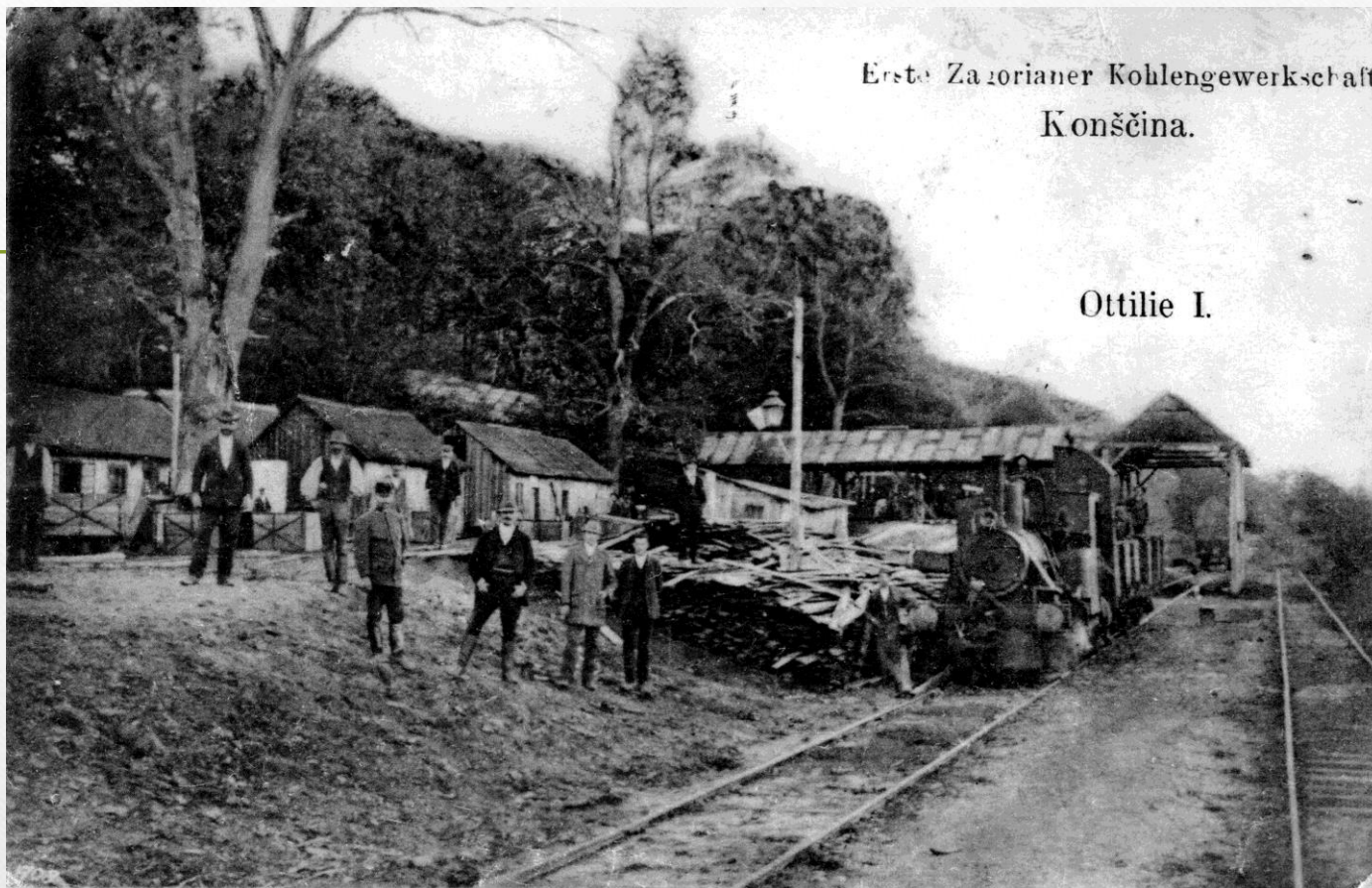
Konjščinski ugljenokopi

- dio konjščinskog sinklinarija (25 km od Huma Zabočkog do Vrbovca)
- eksploatacija lignita započela oko 1885.
- najstariji rudnici: Gornja Konjščina (1890), Tugonica (1892), Poljanica (1900)

Remiza Gornja Konjščina

Erste Začorianer Kohlengewerkschaft
Konščina.

Otilie I.

Glavni rudnici i proizvodnja

- rudnici: Hum Zabočki, Dubrava, Špičkovina, Poznanovec, Konjščina itd.
- početkom 20. st.: 300 radnika, 350.000 tona lignita godišnje
- ugljen se prevozio uskotračnom prugom Donja Batina – Zaprešić

Primjer rudarskog okna s
tračnicama.

Vlasnici rudnika

- Prvo zagorsko ugljenokopno društvo
- Dioničko društvo za visoke peći, rudnike i šume (URITAD)
- 1929.: URITAD prodaje rudnike belgijskom društvu Charminiére Bruxelles

Konjščinski bajeri

- umjetno jezero kod Jertovca kraj Konjščine
- između željezničke pruge i rijeke Krapine
- površina: oko 4,6 ha, nadmorska visina 163 m
- nastalo spuštanjem napuštenih ugljenokopa 1960-ih

Obilježja bajera

- isprva više jezera – danas jedno veće
- jezerca i obale razvedene, desetak otočića
- povezano s rijekom Krapinom preko potoka Zemljinjak
- obraslo gustom vegetacijom
- bogato ribom: žutooka, deverika, šaran, som, štika
- upravlja Ribolovno društvo 'Štika' Konjščina

Zaključak

- Konjščinski bajeri – spomen na rudarsku prošlost
- danas ribolovno i rekreacijsko područje
- ugljenokopi – važan dio industrijske povijesti Zagorja
- povezanost prirode i čovjeka vidljiva i danas

Literatura:

- https://kzz.hr/sadrzaj/natjecaji/javni-uvvid-rudarsko-geoloske-studije-kzz/KZZ_Rudarsko_geoloska_studija.pdf
- Enciklopedija Hrvatskog zagorja
- Gustav Krklec ,Svjetlosti zavičaja